

**КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ АРХІТЕКТУРИ, БУДІВНИЦТВА
ТА УПРАВЛІННЯ**

Циклова комісія Зелене будівництво і садово-паркове господарство

Відділення Технологічне

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Тетяна КОСА Тетяна КОСА

«29» 08 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З КВІТНИКАРСТВА

Галузь знань 20 Аграрні науки

Спеціальність 206 Садово-паркове господарство

Освітньо-професійна програма «Зелене будівництво і садово-паркове господарство»

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

Робоча програма навчальної практики з квітництва для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеню фаховий молодший бакалавр

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність 206 Садово-паркове господарство

Освітньо-професійна програма Зелене будівництво і садово-паркове господарство

Робочу програму навчальної практики уклали: **Явон Галина Євгенівна**, викладач вищої категорії

Робочу програму навчальної практики з квітництва:

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії «Зелене будівництво і садово-паркове господарство»

Протокол № 2 від «27» серпня 2025 року

Голова циклової комісії **Галина ЯВОН**

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми **Світлана МОСОЛОВА**

«27» серпня 2025 року

Розглянуто

Методист коледжу

«28» серпня 2025 року

 Ірина ТИМОШЕНКО

Схвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «28» 08 2025 року

Голова методичної ради **Тетяна КОСА**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Назва навчальної дисципліни	Навчальна практика з квітництва
Статус	обов'язкова компонента освітньо-професійної програми
Форма навчання	денна
Мова викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС/годин	3,0 / 90
Індивідуальне завдання (курсний проект, курсова робота)	звіт з практики
Форма контролю	диференційований залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна практика проводиться після закінчення теоретичного курсу по даній дисципліні згідно з діючими навчальними планами, положеннями про проведення практики.

Метою проведення навчальної практики є професійна підготовка фахівців з питань розмноження, вирощування квітково-декоративних рослин, створення декоративно-квіткових композицій у відкритому ґрунті.

Завдання навчальної практики з квітництва - у процесі проходження практики студенти повинні здобути практичні навички розмноження, вирощування, захисту від шкідників і хвороб квітково-декоративних рослин відкритого ґрунту, також навчитись підбирати квіткові рослини для необхідного декоративного оформлення об'єктів озеленення.

Процес проведення практики спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

СК2. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень та підбирати асортимент рослин для різних ґрунтово-кліматичних зон України.

СК3. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства.

СК4. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

СК7. Здатність вирощувати та розмножувати садивний матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

СК8. Здатність визначати бур'яни, шкідники, хвороби декоративних рослин та підбирати засоби боротьби з ними.

СК12. Здатність підтримувати в належному стані об'єкти садово-паркового господарства

У результаті вивчення навчальної дисципліни формуються **програмні результати навчання відповідно до ОПП:**

РН1. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій у сфері садово-паркового господарства.

РН3. Спілкуватися іноземною мовою усно і письмово на рівні, достатньому для обговорення професійних питань, пошуку необхідної інформації з питань садово-паркового господарства.

РН6. Застосовувати сучасні технології та необхідне обладнання, інструменти для виконання завдань виробничого процесу.

РН7. Організувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних рослин відкритого і закритого ґрунту.

РН11. Дотримуватись вимог охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки у професійній діяльності та в процесі навчання.

РН12. Вибирати асортимент рослин для різних об'єктів озеленення, враховуючи природно-кліматичні зони України.

РН13. Розробляти систему заходів захисту декоративних культур на об'єктах садово-паркового господарства з урахуванням збереження довкілля.

РН15. Застосовувати знання видів, законів, прийомів і засобів побудови композицій, впливу кольору, форми, глибини простору для моделювання ландшафтів.

PH16. Застосовувати практичні навички з озеленення об'єктів різного функціонального призначення.

PH17. Застосовувати знання і вміння під час догляду за зеленими насадженнями в умовах комплексної зеленої зони населених місць.

PH19. Створювати флористичні композиції у різних стильових напрямках, володіти основними принципами складання флористичних композицій.

Очікувані результати проведення практики:

- володіти основними знаннями по особливостям будови квітково-декоративних рослин; застосовувати базові знання по типам ґрунтових сумішей та вимогам до них при вирощуванні квітково-декоративних рослин
- проектувати та організовувати заходи та роботи із вирощування садивного матеріалу квітково-декоративних рослин відкритого і закритого ґрунту; організовувати та проводити роботи по догляду за квітковими рослинами протягом вегетації;
- використовувати на практиці знання по організації території квіткового господарства
- володіти знаннями по основним способам розмноження квітково-декоративних рослин
- використовувати на практиці знання по класифікації квітково-декоративних рослин при створенні квітників; вміти правильно підібрати асортимент квітково-декоративних рослин при створенні квітників, враховуючи їх особливості росту та декоративність
- використовувати на практиці знання по класифікації квітників для створення садово-паркових квітникових композицій з одно-, дво- та багаторічних квіткових рослин
- проводити заходи боротьби з хворобами та шкідниками квітково-декоративних рослин

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

1 день - Приїзд на місце практики, інструктаж по техніці безпеки при проходженні практики, видача завдання по практиці

2 день - Підготовка насіння квіткових рослин до посіву. Способи посіву насіння.

- Визначити посівні якості насіння квіткових рослин (чистота, енергія проростання, схожість). Визначити групу насіння рослин за сортовими якостями (елітні, першої і другої категорій).
- Визначити групу насіння квіткових рослин за їхньою величиною. Встановити норму висіву насіння залежно від їхньої величини.
- Визначити спосіб посіву та глибину загортання насіння відібраних квіткових рослин залежно від їхньої величини (рядковий, гніздовий і розкидний).

3 день - Ознайомлення з технологією вирощування квіткових рослин у закритому і відкритому ґрунті.

- Пікіровка розсади рослин.
- Загартовування розсади.
- Висаджування розсади в торф'яно-перегнійні горшечки.
- Провести догляд за рослинами, що включає: рихлення ґрунту, прополювання, полив і підживлення рослин, підв'язка квіткових рослин, видалення відцвілих суцвіть, стрижка, мульчування ґрунту.

4 день - Практична робота по розмноженню квіткових рослин

- Практична робота по насінневому розмноженню квіткових рослин. Групи рослин, що розмножуються насінням (вирощувані шляхом посіву насіння у відкритий ґрунт і висаджувані розсадою у закритому ґрунті)).
- Практична робота по вегетативному розмноженню квіткових рослин (на вибір)

- Розмноження рослин діленням корневих та стеблових бульб.
- Розмноження рослин діленням кореневища
- Розмноження рослин цибулинами , бульбоцибулинами та їх дітками.
- Розмноження рослин за допомогою вусів.
- Розмноження рослин діленням куща і корневими паростками.
- Розмноження рослин горизонтальними, вертикальними, дугоподібними та повітряними відводками.
- Розмноження методом живцювання.
- Розмноження рослин щепленням (окуліровка, копуліровка, щеплення в розщип, за кору, аблакування)

5 день - Ознайомлення з існуючим асортиментом квітково-декоративних рослин на базі практики та їх декоративними особливостями.

Визначити квіткові рослини на базі практики, віднести рослини до певної групи по класифікації квітково-декоративних рослин, зробити фотогербарій квіткових рослин.

6 день - Ознайомлення з найбільш поширеними видами квітково-декоративних рослин , які використовуються в оформленні різних типів квітників

Описати морфологічні, еколого-біологічні, декоративні особливості головних однорічних, дворічних та багаторічних рослин, що використовуються в озелененні та технологію їх вирощування

7 день - Створення квітників, висаджування рослин та догляд за квітковими рослинами

- Створення квітників і їх організація.
- Висаджування рослин.
- Правила правильної посадки рослин

8 день - Квіtkово-декоративне оформлення об'єктів та створення композицій різних типів квітників

- Регулярні типи квітників.
- Ландшафтні типи квітників.
- Основні правила сучасного квітникового оформлення.

9 день - Виконання індивідуального завдання по квіtkово-декоративному оформленню квітників

Виконати ескізний проект квітника регулярного та ландшафтного типу планування. Дібрати асортимент квіtkово-декоративних рослин для їх оформлення.

10 день - Підготовка та здача звітів з практики, захист робіт

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

4.1. Денна форма навчання

Назви роботи	Кількість годин						Рекомендовані джерела інформації
	Денна форма навчання						
	усього	у тому числі					
		лекц.	практ.	лабор	семін	самоств	
1	2	3	4	5	6	7	8
II рік навчання, 4 семестр							
1 день-Приїзд на місце практики, інструктаж по техніці безпеки при проходженні практики, видача індивідуального завдання	4	-	2	-	-	2	
2 день-Підготовка насіння квіткових рослин до посіву. Способи посіву.	10	-	4	-	-	6	Пушкар В.В. Дизайн квітників. К:Альтерпрес. 2007.-336с., с.42-58
3 день-Ознайомлення з технологією вирощування квіткових рослин у закритому і відкритому ґрунті.	10	-	4	-	-	6	Пушкар В.В. Дизайн квітників Бунин В.А., Цветоводство, Львов Вища шк.,Изд-во при Львов. гос. ун-те, 1986.-144с.
4 день-Практична робота по розмноженню квіткових рослин	9	-	4	-	-	6	Пушкар В.В. Дизайн квітників. Навчальний посібник.- К:Альтерпрес. 2007.-336с. с.42-58 с.58-72
5 день- Ознайомлення з існуючим асортиментом квітково-декоративних рослин на базі практики та їх декоративними особливостями.	9	-	4	-	-	6	Олейнікова О.М. Садові декоративні рослини

1	2	3	4	5	6	7	8
6 день-Ознайомлення з найбільш поширеними видами квітково-декоративних рослин , які використовуються в оформленні різних типів квітників	9	-	4	-	-	6	1.Бунин В.А. Цветоводство 2.Д-р Д.Г. Хессайон. Все о цветах в вашем саду 3.Каталог растений Союза Польских питомников
7 день-Створення квітників, висаджування рослин та догляд за квітковими рослинами	9	-	4	-	-	6	Пушкар В.В. Дизайн квітників. Навчальний посібник.- К:Альтерпрес. 2007.-336с. с.178-187
8 день-Квітково-декоративне оформлення об'єктів та створення композицій різних типів квітників	9	-	4	-	-	6	Пушкар В.В. Дизайн квітників. Навчальний посібник.- К:Альтерпрес. 2007.-336с. с.178-187
9 день-Виконання індивідуального завдання по квітково-декоративному оформленню квітників	9	-	4	-	-	6	Пушкар В.В. Дизайн квітників. Навчальний посібник.- К:Альтерпрес. 2007.-336с. с.178-187
10 день-Підготовка та здача звітів з практики, захист робіт.	9	-	2	-	-	4	
Разом	90	-	36	-	-	54	

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Квітникарство, як галузь народного господарства. Завдання квітникарства.
2. Посів насіння у відкритий ґрунт. Строки і методи посіву.
3. Садові землі, їх застосування для вирощування квітково-декоративних рослин.
4. Описати технологію підготовки насіння до посіву - скарифікація, намочування, протруювання.
5. Посівні якості насіння.
6. Підготовка насіння квіткових культур до посіву (стратифікація, приморожування та дражування).
7. Якості, категорія та розміри насіння.
8. Декоративні властивості рослини. Життєві форми.
9. Посів насіння у закритому ґрунті.
10. Природне вегетативне розмноження квіткових рослин.
11. Приготування перегнійної, хвойної та торф'яної землі.
12. Догляд за посівами рослин у відкритому ґрунті.
13. Органічні добрива, їх характеристика та використання під квітково-декоративні рослини.
14. Розсадний спосіб вирощування квіткових рослин.
15. Приготування дернової листяної та компостної землі.
16. Мінеральні добрива, їх характеристика та застосування у квітникарстві.
17. Способи розмноження квіткових рослин живцями
18. Способи посіву насіння та глибина загортання.
19. Догляд за рослинами у закритому ґрунті.
20. Класифікація багаторічних квіткових рослин. Навести приклади.
21. Загальний догляд за рослинами.
22. Описати техніку виконання окуліровки та копуліровки.
23. Типи оранжерей і їх призначення.
24. Способи розмноження рослин відводками.
25. Підживлювання рослин, його значення, строки і способи його проведення.
26. Способи розмноження рослин відводками.
27. Пікірування, його призначення і техніка виконання.
28. Полив та обприскування рослин, способи проведення
29. Насінневе розмноження квіткових рослин.
30. Щеплення, як один із способів вегетативного розмноження квіткових рослин.
31. Система обробітку ґрунту. Боронування, рихлення, мульчування та підгортання.
32. Що таке партер і де його створюють?
33. Загальна характеристика дворічних квіткових рослин. Навести приклади квіткових рослин.
34. Загальна характеристика багаторічних квіткових рослин.
35. Формування рослин: обрізка, прищипування, пасинкування.
36. Додатки до субстратів, їх функції.
37. Живлення рослин. Найважливіші хімічні елементи та їх роль в житті рослини.
38. Розмноження квіткових рослин живцями.
39. Посадка рослин у відкритий ґрунт. Технологія та відстані при посадці.
40. Методи розмноження квіткових рослин.
41. Розсадний спосіб вирощування квіткових рослин

42. Багаторічні декоративно-травянисті рослини, не зимуючі у відкритому ґрунті. Морфобіологічні властивості та використання в декоративному будівництві.
43. Описати техніку щеплення рослин в розщип, за кору та впритул (аблакування).
44. Багаторічні декоративно-травянисті рослини, зимуючі у відкритому ґрунті, застосування у зеленому будівництві. Навести приклади.
45. Ландшафтні типи квітників, їх застосування декоративно-квітковому оформленні.
46. Біологічні особливості, декоративні якості, агротехніка вирощування, догляд за гарноквітучими однорічниками. Навести приклад.
47. Однорічні квіткові рослини. Навести приклади.
48. За якими правилами здійснюється квітникове об'єктів озеленення?
49. Бордюри, рабатки, клумби. Їх застосування в декоративно-квітковому оформленні.
50. Групи багаторічних квіткових рослин. Навести приклади.
51. Ландшафтні типи квітників, їх значення в декоративно-квітковому оформленні об'єкту.
52. Рабатки, бордюри і арабески, їх значення в декоративно-квітковому оформленні об'єкті.
53. Вегетативне розмноження квіткових рослин.
54. Групи однорічних квіткових рослин. Навести приклади.
55. Що таке бордюр і де його створюють?
56. Проектування і створення квітників.
57. Ландшафтні типи квітників, їх застосування в декоративно-квітковому оформленні.
58. Безрозсадний спосіб вирощування квіткових рослин.
59. Поняття сорту в декоративному садівництві.
60. Біологічні особливості, декоративні якості, агротехніка вирощування гарноквітучих однорічників. Навести приклад.
61. Біологічні особливості, декоративні якості, агротехніка вирощування, догляд за виткими однорічниками. Навести приклад.
62. Біологічні особливості, декоративні якості, агротехніка вирощування, догляд за килимовими рослинами.
63. Навести асортимент килимових рослин для оформлення квітників та їх застосування зеленому будівництві.
64. Класифікація квітково-декоративних рослин.
65. Загальна характеристика однорічних квіткових рослин. Навести приклади квіткових рослин.
66. Квітники як форма квіткового оформлення. Їх класифікація.
67. Регулярні типи квітників, їх значення в декоративно-квітковому оформленні об'єкті.
68. Видозміни стебла
69. Біологічні особливості, декоративні якості, агротехніка вирощування та догляд за декоративно-листяними однорічниками. Навести приклади.
70. Способи щеплення рослин

6. ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Технології навчання:

У процесі проведення навчальної практики для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких:

- словесний метод (співбесіда)
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод
- робота з навчальною літературою (складання звіту);
- самостійна робота.

Методи оцінювання:

- усне опитування;
- презентації виконаних завдань;
- захист практичних;
- залік.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

7.1. Шкала оцінювання результатів навчання за національною системою :

Національна шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння та навички
«Відмінно»	Здобувач виявляє повне розуміння матеріалу; ґрунтовно, повно і послідовно викладає вивчений матеріал; обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно опрацьовані; володіє необхідними технічними термінами. Відповідь вирізняється точністю формулювань, логікою, демонструє достатній рівень узагальнення знань.	Здобувач самостійно правильно виконує практичні завдання, здатний проаналізувати та узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних завдань студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу, його дії вирізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
«Добре»	Здобувач дає відповідь, що задовольняє ті ж вимоги, що й оцінка «відмінно», але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача; допускає поодинокі недоліки в послідовності викладу теоретичного матеріалу; його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Здобувач самостійно виконує практичні завдання, володіє базовими навичками з виконання практичних завдань, може самостійно виконати завдання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
«Задовільно»	Здобувач відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхнево, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати за допомогою викладача основні положення теорії, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	Здобувач може виконати найпростіші типові завдання за зразком, але викладає матеріал не досить повно і допускає виправлення, помилки у виконанні практичних завдань. Може робити висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи.
«Незадовільно»	Здобувач непослідовно викладає матеріал. Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, у відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими поняттями та визначеннями курсу.	Здобувач допускає грубі помилки при виконанні практичних завдань; виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу

7.2. Шкала оцінювання результатів навчання за системою ЄКТС:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінки за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю недоліків)
67-74	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням матеріалу)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основні джерела інформації:

1. Іщук Л.П. Квітникарство: методичні вказівки до виконання лабораторно-практичних занять з дисципліни – Біла Церква, 2011. – 166с.
2. Квітникарство: навч. посібник / [Іщук Л.П., Олешко О.Г., Черняк В.М., Козак Л.А.]. Біла Церква: Поліграф, 2014. 292 с.
3. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць / В.П. Кучерявий. – Львів, 2005. – 455 с.
4. Олейнікова О.М. Садові декоративні рослини.- Харків: «Веста», 2010р.- 144с.
5. Пушкар В.В. Квітникарство відкритого ґрунту: Навчальний посібник. Частина 1. К.: ДАКККіМ, 2006. 1 2 с.
6. Пушкар В.В., Жирнов А.Д., Вільгельм-Швадчак О.К. Дизайн квітників: Навчальний посібник. К.: ДАКККіМ, 2003. 92 с.
7. Слепцов Ю.В., Якубенко Б.Є. Богданова В.Д. Квітникарство закритого ґрунту. Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд – ЛТД», 2014. 82с.

Допоміжні джерела інформації:

1. Бессонова В.П. Рослини квітників: довід. / В.П. Бессонова. – Дніпропетровськ: вид-во “Свідлер А.Л.”, 2010. – 176 с.
2. Клюєва І. Ландшафтний дизайн / І Клюєва. – Харків : Веста, 2010. – 160 с.
3. Сидорук Т.М. Трав’янисті багаторічні рослини відкритого ґрунту Національного дендропарку “Софіївка” / Т.М. Сидорук; за ред.. І.С. Косенка. - Умань: УВПП, 2007. – 122 с.
4. Терлецький В.К. Саду мого дивоцвіт. - Львів.: Каменярь, 1990.-128 с.

Інформаційні ресурси:

1. http://hb.mdpu.org.ua/index.php?option=com_mtree&task=viewlink&link_id=1071&Itemid=0
2. www.vahsad.ua - Ваш сад - ландшафтний дизайн і озеленення

9. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ

Навчальний рік	Зміст внесених змін та доповнень	Номер протоколу засідання циклової комісії	Підпис голови циклової комісії